

Drita e imanit në zemrën e besimtarit

Tefsir et-Taberi 19/181-182

Allahu thotë në suren en-Nur:

اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ مِثْلُ نُورِهِ كَمِثْلِ نَارٍ فِي مِصْبَاحٍ ۚ الْمِصْبَاحُ فِي

زُجَاجَةٍ ۚ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ

زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۚ نُورٌ عَلَى نُورٍ ۚ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَيَضْرِبُ

اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

“Allahu është drita e qiejve dhe e tokës. Shembulli i dritës së tij është si i një kamareje brenda së cilës ka një llambë. Llamba gjendet brenda një qelqi. Qelqi është si një yll shndritës, i ndezur nga një pemë e bekuar ulliri, që s’është as e lindjes e as e perëndimit. Vaji i saj gati sa nuk bën dritë edhe pa e prekur zjarri. Një dritë mbi dritë. Allahu udhëzon me dritën e Tij kë të dojë. Allahu u parashtron shembuj njerëzve. Dhe Allahu është i gjithëdijshëm për çdo gjë.” (24:35)

Komentuesi i madh i Kuranit Muhamed ibn Xherir et-Taberi përmendi disa shpjegime të ndryshme të këtij ajeti në tefsirin e tij të njohur, përfshirë dhe këtë në vijim nga disa nga dijetarët e mëdhenj nga Sahabët:

“... Të tjerë thanë se kamarja këtu simbolizon gjoksin e besimtarit, llamba simbolizon Kuranin dhe imanin (besimin), dhe qelqi simbolizon zemrën e tij.

Ubej bin Ka’b tha:

‘...Shembulli i dritës së tij është si i një kamareje ...’, domethënë shembulli i besimtarit. Allahu bëri që imani dhe Kurani në gjoksin e tij të jenë si në një kamare. Dhe kamarja këtu është gjoksi i tij.

‘... brenda së cilës ka një llambë ...’ - llamba është Kurani dhe imani që Allahu vendosi në gjoksin e besimtarit (si në një kamare).

‘... Llamba gjendet brenda një qelqi ...’ - qelqi këtu simbolizon zemrën e besimtarit.

‘... Qelqi është si një yll shndritës i ndezur...’, domethënë shembulli sesi (zemra) është ndezur përbrenda me anë të imanit dhe Kuranit është si shembulli i një ylli shndritës.

‘... i ndezur nga një pemë e bekuar ulliri ...’ - rrënja e bekuar e kësaj peme të bekuar, është sinqeriteti ndaj Allahut dhe adhurimi drejtuar vetëm Atij, pa i shoqëruar ndonjë gjë në këtë adhurim.

‘... as e lindjes e as e perëndimit ...’, domethënë është si një pemë e rrethuar nga pemë të tjera, e gjelbër dhe e butë, meqë dielli nuk i bie nga asnjë anë as kur lind, as kur perëndon. Njëloj edhe besimtari është i mbrojtur nga dëme të caktuara që mund t’i vijnë nga të tjerët. Besimtari edhe mund të sprovohet me ndonjë dëm, por Allahu do ta bëjë të qëndrueshëm në këtë, kështu që ai do të jetë në njërin nga katër gjendjet: nëse pranon mirësi, tregohet falënderues; nëse sprovohet, bën durim; nëse gjykon, tregohet i drejtë; nëse flet, tregohet i vërtetë. Krahasuar me pjesën tjetër të njerëzimit, ai është sikurse një i gjallë që kalon përmes varrezave.

‘... Një dritë mbi dritë ...’, domethënë ai gjithmonë lëviz nëpër lloje të ndryshme të dritave: e folura e tij është dritë, veprat e tij janë dritë, hyrja e tij në diçka është dritë, dalja e tij nga diçka është dritë, dhe kthimi përfundimtar në Ditën e Gjykimit është drita në xhenet.”

Dhe Ubej bin Ka’b tha:

“Kamarja paraqet gjoksin e besimtarit ‘... brenda së cilës ka një llambë...’, domethënë Kurani.”

Ibn Abbas tha:

“...Shembulli i dritës së tij është si i një kamareje ...’, domethënë shembulli i udhëzimit të Allahut në zemrën e besimtarit. Ashtu siç vaji i kulluar shndritë edhe para se t’i vihet zjarri – dhe zjarri vetëm i shton dritë dritës së tij – ashtu shndritë zemra e besimtarit (me iman). Pra, besimtari vepron sipas udhëzimit edhe para se t’i jepet dija, pastaj, kur t’i vijë dija, kjo është një shtim i udhëzimit mbi udhëzim ose dritë mbi dritë. Kjo është sikurse tha Ibrahim عليه السلام para se t’i jepej të kuptuarit:

‘... ‘Ky është Zoti im.’ (6:76), kur ai pa yllin shndritës në qiell. Kjo ndodhi para se t’i thoshte ndokush se ka Zot. Pastaj, kur Allahu informoi Ibrahim عليه السلام se Ai është Zoti i tij, kjo i shtoi udhëzim udhëzimit që kishte (vetëm nga imani).’